

I DAG

MORÐAGITATION
»14. SEPTEMBER».

MANGT hevur ofta verið boðið veljarafelding undan vali; men at makar flokkur skuldi finna uppá at endurprenta krigsmannabókur — bókabókur, har ein fær at vita, hvussu ein kynist, kalt og hjartalyst kann týna — drepa — eina menniskju. Drápslæra »14. sept.« fyllir fleiri blaðsior, og blaðið hevur tilkomið allar teir mest ómenniskjansligu drápsheittir burtur úr einari gamlari krigsbók (hjá nr. 1 á tjóðveldislistum) í Suðurstreymoy lojnantinum HANS VANG, hvørs kriggsfórsla illa rimar saman við atombomburadsluni, ið skal einka- og seigjara fólk at velja krigsspredikantar tjóðveldisflokksins sum fyrilæst, beinleiðis og óbeinleiðis ósatt eru farnir í hernað móti NATO-samgonguni, hvørs endamálið er at verja frælsa heiminn frá einreði og harðreði t. v. s. sama frælsis, ið tjóðveldismenn siga vera teimum so heilagt.

Kriggsflæra »14. september« er tó ikki heilt av leið, tá ein hevur í huga alla ta ósing, at tað rubul, ja, beinleiðis morðroyndir móti politiskum andstodum, ið staðist háva av hesum flokki, síðan hann býrði politiska niðurbrotningarverk sitt her á landi.

FØROYINGAR eru friðafólk og lata seg ikki tóla av hesum krigsspredikantum og tó andstyggitliga síðspillu, ið esjar í kjalarvatni teirra Tóð, at ósingarskrivingin litið rinur við, er fullgott prógvið, at Føroyingar og ikki minst føroyskur ungdomur er væl at sær komin og búgvin at taka stóðu til dagsins álvarsamál.

Fólkaheimið Føroyar

ARBEIDI TIL ALLAR HENDUR!

Sjálvt um arbeiðsloysins forbannilsi herjar á, verður arbeiðaraheiminum tryggjað ríkulígt til lívsins upphald!

FISKIVINNA

HVAT ER VUNNIÐ?

UM kannað verður eftir, hvat føroysk fiskivinna og fiskimenn hava vunnið eftir 4 árum undir javnaðarlöggávinum, kann einki vístast á slíkan framburð nakrantíð á Føroya søgu.

1. Peningur til studningsveitan til bátar og skip.
2. Útlánspeningur til bátar og skip.
3. 40—50 nótmanas fœr komin til landið.
4. Studningur til føroyska skipa-býgging.
5. 12 miða fiskimark við undan-taksreglum fyri bretar.
6. Flestu fiskiomið í Íslandi aftur vunnin.
7. Fiskirettindi á 6 miða markinum í Noreg afturvunin.
8. 6 nýggjar havnir í Grønlandi.
9. Viðari veiðu- og virkisrettindi á Grønlandi.
10. 1000 kr. í minstuløn til fiskimenn og útroðsmenn.
11. Preisviðbót — 15 oyru — til útroðsmenn.
12. Fríðarlon til fiskimenn.
13. Løgtingsveðbald til stórri og minni fiskiværki.
14. »Egnsdávikingslæna« til fiskaværki.

eins og onnur tiltøk, ið beinleiðis ella óbeinleiðis koma fiskivinnuni og fiskimenninum til góðar.

VIÐMERKINGAR

LUTVERK SAMBANDSINS I FØROYSKUM POLITIKKI

Soleiðis verður ein greinaróð nevnd, sum ein kann lesa í »14. sept.«, og er hetta ikki annað enn eitt upplýkt av gomlu botni hjá Dagbláðnum frá bandagárunum og fyrstu tíðini aftaná.

»Ein sluttur fyrir ein slature verður sagt — og annað er hetta ikki vort.

Vit kenna virðið av skrivning Dag blaðsins um sambandsbølmenning. Fólkaflokkurin seldi seg við húð og hárt sambandið, svorði og heimastýrislógini trygdareðið, lovaði »status quo« og einas at fara »den lille politik«, valdi »svartasta sambandsmánni« — soleiðis skirdu teir Kr. Djurhuus undan samgonguni — til lögmann, á á knæ fyrir donum, avreiddu politíði við rubb og stubb til danir o. s. fr.

Tjóðveldismenn eru ikki smittin annarleis — eisini teir eru til reiðar at tveita seg í fœvingin á sambandsinum fyrstu løtu, sum teimum gevst at leita undir veingja skjól sambandsins.

Óli minnst fullvæl hvussu fólka flokkurin og tjóðveldisflokkurin handaðu Jóhan Poulsen hesi boð undir seinastu landsstýrissamráðingum:

»Fólkaflokkurin og tjóðveldisflokkurin eru til reiðar at skipa landsstýrið saman við sambandsinum og javnaðarflokkinum TREYTAÐ AV AT KR. DJURHUUS verður logmaður ...«

eygjað

VARHARRA og KARSTEN HOYDAL. Í oddagrein í Dímmlættung seinasta mikudag verður sagt, at »14. sept.« nýliga gjørdi gjøldur burtur úr prækumanni, ið hevði sagt, at tað stóð í hondum hins álvalda, at gera av, um Føroyar verða raktar av kriggi ella ikki; men at sama blað ikki ívást í, at tað sum Varharrar ikki er mentur, at gera, greiðir Karsten Hoydal lættliga. Blaðið sigur m.a.:

»Er man for klog til at tro på, at Vorherre kan gribe ind og gøre en ende på atomkrigsfaren, hvordan kan man så få sig til at tro, at Tjøðveldisflokkken eller Karsten Hoydal kan gøre det?«

Brev til Sosialin

SKATTALÖGGÁVIN

Nógv hevur verið skrivað um skattalöggávinu, og sjálvt um eg aldeilis ikki eri nakar skattaserfrøðingur, dugi eg at skilja, at hon hevur bæði nógv og álvarsom brek. Tað er tó gleðiligt, at javnaðarmenn hava sitta fullgjørdi skattalöggávarpskott. Eg víst ikki í, at hetta eins og so mong onnur javnaðarmál verður at vinna fullar smóðir at enda.

Nógv hevur eisini verið skrivað um, at javnaðarmenn skulu hava lovað minni skatt og minni toll, men ikki hildið hesi lyfti.

Hvat lovað er, veit eg ikki; men minni skatt hava vit fingið — ið hvussu er smáintokurnar.

Min löggivarskattur seinasta ár var umleið 420 kr., men so kom barnafrádrátturin, og tá ið endaliga varð uppgjørt hevði eg bert nakrar og 80 kr. at lata í löggivarskatti.

At hetta er ein munandi skattalætti, kann eingin koma úttanna.

Brevkassan

»Brevkassan« Sosialins.

TAÐ hevur oftani verið trivið í her í blaðnum, hvussu stórliga skipaflostin minkaði, meðan fólkaflokksmenn og sambandsmenn sátu í lóðstýrinum. Nevnt hevur verið eitt ávíst tonsat. Er tað gjørligt at fáa at vita, hvussu nógv skipaflostin er øktur, síðan javnaðarmenn komu í landsstýrið?

P—sen.

SVAR: Snøgga talið hava vit ikki fyrir hond; men sum vit áður hava sagt, so minkaði skipaflostin tvey 8 árini, nevndu flokkar sátu við ræðinum — tíðarskeiðið frá 1950 til árslok 1958 við 5500 tons-um, meðan skipaflostin hesi sløku 4 árini javnaðarmenn hava skipað landsstýrið saman við sambands- og sjálfstýrismonnum er øktur við umleið 8000 tonum.

Ikki bert óli afturgongdin frá fólkaflokkstíðni er afturvunnin, men í stórum aftrat.

Funnað Tónalistaverk

Í einum kleystri við Sagorsk nærhendis Moskva hava teir funnið tvey tónlistarfrumrit komposítiónir eftir zarinum Ivan IV Vassiljevitsj, nevndur Ivan hin óndi, fœddur 1530 og deyður 1584. Komposítiónirnar hjá hesum sinnissjúka einræðisharranum hava stórt tónalista søgulígt virði, og tær eru álvarsleg og kirkjulig-tónalista verk, ið eru í miklum metum hjá teimum serkønu í Moskva.

veitst tú?

AT longu í 1928 eydnaist tað javnaðarflokkinum, sum heinan vegin hann var komin á ting lögði til brots fyrir at fjálga, menna og stuðla føroyska tjóðskap, at fáa samtykt at búnaðarlógirnar vóru umsett- ar til føroyskt mál.

AT ein amerikansk kanningarnevnd er komin til tað úrslit, at konur, sum arbeiða úti, ikki eru so illar í sær, sum tær, ið altíð mugu stríðast í húsinum. Fleiri av teimum monnum, ið spurdi vóru sváraðu: »Konan var í lúki grannhavið, áður enn hon fekk arbeiði, nú er alt gott.«

AT í seinasta heimsbardaga mistu Amerikamenn fleiri hermenn aftanfyrir frontlinjurnar enn á skjálvum frontinum, ávískavist 355.000 og 261.000.

AT visindmenn eru komin til tað úrslit at fremstfingur er tann av fingrunum, ið er mest ávirkligur fyri pinu, meðan ringfingurin er minst ávirkligur.

AT ein honhøguslakkur kann gýta fram móti 280 eggum í fjúrtan dagar.

AT opiursroykingin er minkað í stórum tey seinastu 10 árini.

Bokur- & Blos

EISINI EITT VALRIT.

Tjóðveldisflokkurin hevur latið út eitt valrit.

Flokkurin hevur sum vituligt er einki av praktiskum arbeiði og eingi praktisk úrslit at vísa á; men kortini er valritið fullt av gløgvasi lyftum um gull og grøn- ar skógar, bert flokkurin sleppur framat. Nú eru hesi lyfti ikki virðis- mikil, tá ein hugsar um t. d. sosi- alöggávinu, sum flokkurin einans greiddi ákkoðuð fyrir, tí hann »ikki« tordi annað, tá fólkaflokksmenn bóðu tjóðveldismenn um at vera við til at forða gomlu, avlamm- um, einkjum, foreldralæysum børn- um og øðrum treingjandi livilíg kor — burtur úr armóðini, ið teir annars ætlandi hava roknað við, skuldi reka tey út í loysingarfor- ið.

Hesi undurføru vallyfti, henda gløgvasi meðalja, hava tó eina rangu, eitt brek — eitt ógvulga álvarsamt brek: har verður einki nevnt um, hvussu hetta tjóðveldis- paradisið skal gjaldað, hvadan peningurin skal koma frá.

Við ongum peningi stjørna teir ongum landi.

Harvið er alt sagt um hetta val- rit.

Tað er ikki vert tað pappir, tað er prentað á.

polit.

BARNAMATUR

HOVUÐBRÝGGJ.

Hetta er byr- anin av kendum songi; men bara ein bókstavur — hin fyrsti — stendur á rættum staði. Hvør er songurin

Hneageortrgava

— Hvussu byrjar tann songurin, har henda reglan er tikin burtur úr:

... hvør lítill drongur so glaður fer

— HVØR fann sjóvegin til Indiu:

- 1) Vasco da Gama, 2) Magellan,
- 3) Kolumbus.

hugskot

Brot úr samróðu við ein FOLKA FLOKKSMANN:

— Hvør er stjórnarstøða fólka- flokksins?

— Tað veit eg ikki; men tað skalt tú fáa at vita, tá stævnu- skráin er komin!

— Okkum er sent:

Sjálvandi tordi Erlendur ikki biðja Føroyingum tað aftur frá Íslandinum, sum hann so hjárlíga ynskí teimum til lukku við, tá Føroyingar høvdu mist tað.

— Brot úr samróðu við TJÓD- VELDISMANN:

— Ert tú loysingarmaður?

— Tað veit eg ikki; men eg meti meg at vera líka góðan sosialist sum javnaðarmenn.

— Ein KLAKKSVÍKINGUR sigur:

Ílla eru Norðoyingar farnir, um teir velja Havnamann, ið kemur til Norðoyar at biðja Norðoyingar velja seg at verða Havnamann.

Manqt

RADIOAKTIVITET. Mjólk er tann føði, ein kann lita á, inni- heldur eina minst av farliga, radio- aktiva evninum Strontium 90, tá hetta evnið verður »silað« frá føð- inum undir sodningini.

— ONGATÍÐ sum undir javnaðar- stýrinum hevur føroyskur skúla- skapur verið so væl dugnaður við nýggjum skúlum, studningum, skúlskipanum, lesnastudningi og øðrum menningarartiløkum.

— LIVIALDURIN í Danmark er nú umleið 70 ár — 1890 bert 47 ár. Hevði hann alt hetta tíðarskeiðið verið sum nú, hevði ikki bara 4,5, men 8 mil. fólk búið í Danmark.

— LONGU fyrstu tíðina, lögtingið fekk löggávuvald, var neyðugt at gera lógir, ið forðaðu fólka- flokksmonnum at selja skipini út av landinum — úr hondum fiski manna.

— 918.578 AKFØR vóru í Danmark við ársbyrjan 1962, t. v. s. 142,2 uppá hvørjar 1000 íbúgar mótvægs 43,9 uppá hvørjar 1000 fyrri bert 10 árum síðan.

— TÁ IÐ javnaðarflokkurin í 1931 hevði uppkot um við konglig- um boðskrivum at fáa føroyska flaggjóð víðurkent, atkvøddu sjálfstýrismenn IKKI fyrir tí.

Til gamans

I BUSSINUM. Ein ógvulga prúð- ur ferðamaður kom inn í bussin. Ferðamaðurin: Er nakað sitiplass? Bussstjórin: Já, har er eitt vinstru- megin og eitt høgrumegin. Ferðamaðurin: Ja, men nær hevði dámað best, um eg kundi sitið all- ur í sama stað.

— HANN: Tá eg var nýgiftur, var eg so góður við konuna, at eg væl kundi etið hana. Nú eri eg harnur, at eg ikki gjør- di tað.

— Hvussu nógv kosta slipsini?

— Tvey fyrri 20 krónur.

— Hvussu nógv kostar bara annað

— 11,50 kr.

— Takk, lat meg fáa hitt.

— OLL skylda sær sjálvum so

nógv, at tey ikki hava ráð at skylda øðrum nakað

Besta gávan til FØROYINGIN

burturi og heima er ein FØROYSK BÓK

2802

SNAR-vaskað

centrifugerað og turkað

SNAR-vask

Bøgeta 14